

NOTAT

Høringsnotat

Ændring af bekendtgørelse om forretningsorden for Epidemikommissionen

1. Høring over udkast til ændring af bekendtgørelse

Et udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om forretningsorden for Epidemikommissionen har været i offentlig høring i perioden den 11. august 2022 til den 12. september 2022 hos følgende myndigheder, organisationer m.v.:

Amatørernes Kunst & Kultur Samråd (AKKS), Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund, Danmarks Apotekerforening, Dansk Erhverv, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Psykolog Forening, Dansk Rederier, Danske Regioner, Dansk Samfundsmedicinsk Selskab (DASAMS), Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM), Dansk Sygeplejeråd, Danske SOSU-skoler, Danske Universiteter, Den Danske Dyrlægeforening, Det Etske Råd, Epidemikommissionen, Erhvervsflyvningens Sammenslutning, Erhvervsministeriet, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Finansministeriet, Institut for menneskerettigheder, Justitia, Justitsministeriet, Kommunernes Landsforening, Landsforeningen af Menighedsråd, Lægeforeningen, Lægevidenskabelige Selskaber, Metroselskabet, Oplysningsforbundet May Day, Rejsearrangører i Danmark (RID), Rektorkollegiet for de Kunstneriske og Kulturelle Uddannelser (RKU), Skolelederforeningen SMV Danmark, Statens Serum Institut, Styrelsen for Patientsikkerhed, Sundhedsstyrelsen Ældre Sagen og Aarhus Stift (alle stifter).

Udkastet til ændringsbekendtgørelsen har desuden været offentliggjort på Høringsportalen.

2. Høringssvar

Sundhedsministeriet har modtaget høringssvar fra følgende myndigheder, organisationer m.v.:

Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund, Dansk Erhverv, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Psykolog Forening, Danske Regioner, Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM), Dansk Sygeplejeråd, Den Danske Dyrlægeforening, Erhvervsflyvningens Sammenslutning, Landsforeningen af Menighedsråd, Lægeforeningen, Lægevidenskabelige Selskaber, Metroselskabet, Styrelsen for Patientsikkerhed og Aarhus Stift (alle stifter).

Aarhus Stift (alle stifter), Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES), Landsforeningen af Menighedsråd, Styrelsen for Patientsikkerhed og Metroselskabet har meddelt, at de ikke

har bemærkninger til ændring af bekendtgørelse om forretningsorden for Epidemikkommissionen.

I det følgende foretages en gennemgang af de væsentligste bemærkninger til de høringssvar, som har fokus på de enkelte elementer i bekendtgørelsen om ændring af bekendtgørelse. Sundhedsministeriets kommentarer er *kursiverede*.

3. Bemærkninger til udkast til ændringsbekendtgørelse og kommentarer

3.1. Generelle bemærkninger

Danske Regioner, Lægeforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund og Dansk Folkeoplysnings Samråd oplyser, at man bakker op om de foreslåede ændringer.

Lægeforeningen finder, at udkastet til ændringsbekendtgørelsen er fornuftig og en styrkelse af Epidemikkommissionen.

Dansk Psykolog Forening oplyser, at man generelt er positiv over for udkastets hensigt om at sikre en bredere inddragelse af sundhedsfaglige og samfundsvidenskabelige kompetencer i Epidemikkommissionens arbejde.

Dansk Erhverv er enig i værdien af en bredere inddragelse af sundhedsfaglige og samfundsvidenskabelige kompetencer i Epidemikkommissionens arbejde samt mere åbenhed om kommissionens drøftelser af konkrete indstillinger og rådgivning.

Sundhedsministeriet har noteret sig, at der generelt er opbakning til forslaget, men at flere høringssvar efterspørger inddragelse af yderligere faglige kompetencer i Epidemikkommissionen inden for nærmere bestemte fagområder, jf. pkt. 3.2.

3.2. Faglige eksperter

Dansk Psykolog Forening mener, at eksperter med viden om psykosociale konsekvenser bør være repræsenteret i beslutningstagningen, da det er vigtigt at negative psykosociale konsekvenser ved en given rådgivning også belyses. Hermed vil Epidemikkommissionens fremtidige anbefalinger, ifølge foreningen, ske på baggrund og informeret af en psykosocial faglig vurdering, som sikrer en bedre grad af krisepsykologisk beredskab.

Dansk Psykolog Forening anfører, at psykosociale og krisepsykologiske aspekter hidtidig været underbelyst og ikke tilstrækkeligt inddraget, og at der ses et samfundsmæssigt efterslæb med stressproblematikker og stigende mistrivsel i store dele af befolkningen.

Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund opfordrer til, at der ved anbefalinger/påbud med væsentlig betydning for børn og unge (f.eks. de store nedlukninger ifm. corona) også inddrages pædagogisk ekspertise tidligt i forløbet, således at evt. afledte skadevirkninger i videst muligt omfang kan forebygges.

Dansk Folkeoplysnings Samråd finder det hensigtsmæssigt at tilføre Epidemikkommissionen kompetencer, som har en faglig indsigt i kultur- og samfundsliv. Dette med henblik på, at der i et eventuelt nyt epidemisk udbrud i Danmark tages meget større hensyn til samfundslivet og borgernes trivsel i forhold til nedlukninger, retningslinjer m.v.

Lægevidenskabelige Selskaber (LVS) finder det gavnligt, at der etableres en standende baggrundsgruppe af eksperter, der kan bistå Epidemikkommissionen. LVS

noterer med tilfredshed, at det nu præciseres, at faglige eksperter med sundhedsfaglig og samfundsvidenskabelig baggrund kan inviteres til møder i Epidemikommisionen foruden andre relevante fagligheder.

Det er imidlertid LVS' opfattelse, at der skal stilles krav til deltagelsen af faglige eksperter og anbefaler derfor, at kommissionen forpligtes til dette i forretningsordenen, sådan at stillingtagen til behovet for faglig ekspertise bliver obligatorisk og eksplicit. Samtidig anbefaler LVS, at antallet af medlemmer med sundhedsfaglig ekspertise udvides fra tre til fem personer inden for følgende sundhedsfaglige områder: Infektionsmedicin, almen medicin, akut medicin, intensiv medicin (det lægelige speciale anæstesiologi og intensiv medicin) og mikrobiologi.

Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM) mener, at forslaget er et skridt i den rigtige retning, men anfører, at ændringerne ikke er tilstrækkelige. DSAM foreslår, at kommissionen fast udvides med tre fageksperter, to med sundhedsfaglig baggrund og en med samfundsvidenskabelig baggrund, og at antallet af embedsmænd i kommissionen slankes.

Dansk Sygeplejeråd finder muligheden for deltagelse af faglige eksperter positiv, men mener at det er vigtigt med bred repræsentation, og at Dansk Sygepleje Selskab derfor også skal være med til at udpege de relevante eksperter.

Dansk Erhverv mener, at det er nødvendigt med en langt bredere inddragelse end i udkast til ændring af bekendtgørelsen. Dansk Erhverv foreslår, at der udpeges et antal repræsentanter fra det private erhvervsliv, der på samme vilkår som repræsentanterne udpeget af Lægevidenskabelige Selskaber og Danske Universiteter vil blive inviteret med til møderne i Epidemikommisionen.

Den Danske Dyrlægeforening bemærker, at zoonoser er en udfordring for folkesundheden og påpeger, at der er et kontinuerligt behov for, at der er fokus på at begrænse spredningen af zoonoser. Foreningen bemærker, at zoonoser er et væsentligt kerneområde for dyrlæger og foreslår, at kommissionen tilføres en fast veterinærfaglig kompetence.

Sundhedsministeriet bemærker, at Epidemikommisionen er en selvstændig kollegial myndighed under Sundhedsministeriets ressort. Sundhedsministeriet stiller sekretariatsbistand til rådighed for Epidemikommisionen i henhold til Epidemiloven. Sundhedsministeren kan fastsætte de nærmere regler om Epidemikommisionens virksomhed i en forretningsorden, men kommissionen står ikke i et over-/underordningsforhold til Sundhedsministeriet og kan ikke modtage instruktioner herfra.

Implementeringen af den nye bekendtgørelse om forretningsordenen for Epidemikommisionen vil foregå i regi af kommissionens løbende virksomhed og under iagttagelse af den daglige drift og arbejdsprocesser.

Sundhedsministeriet vil viderebringe høringsvar og nærværende notat til Epidemikommisionen.

Epidemikommisionen har en rådgivende rolle. Kommissionen har derfor mulighed for at indstille til regeringen, at der bør iværksættes tiltag, der i nogle tilfælde kan have umiddelbare og vidtrækkende samfundsmæssige effekter. For at kunne løse denne opgave, skal Epidemikommisionen have viden om eksempelvis smitteforebyggende tiltag, sundhedsberedskabet og smitteopsporing samt de juridiske og samfundsøkonomiske grundlag for at iværksætte tiltag, konsekvenserne heraf samt den

efterfølgende praktiske håndhævelse. Epidemikommisionen er derfor sammensat af repræsentanter for myndigheder mv. med sundhedsfaglige såvel som samfundsmæssige og økonomiske kompetencer. De myndigheder, som er repræsenteret som medlemmer i kommissionen, repræsenterer således også relevante faglige kompetencer på deres konkrete myndhedsområde.

Hensigten med de foreslående ændringer er imidlertid at sikre en endnu bredere inddragelse af sundhedsfaglige og samfundsvidenskabelige kompetencer i Epidemikommisionens arbejde.

Med ændringen øges fokus på, at Epidemikommisionen kan invitere faglige eksperter med henholdsvis sundhedsfaglig og samfundsvidenskabelig baggrund til at deltage i møder.

Epidemikommisionen skal herudover fortsat inddrage særligt sagkyndige inden kommissionen afgiver indstilling om, hvorvidt der bør fastsættes regler i medfør af en række nærmere bestemte bestemmelser i epidemiloven.

Foruden inddragelse af særligt sagkyndige kan Epidemikommisionen også invitere andre personer, herunder andre særligt sagkyndige og interesseorganisationer til at deltage i kommissionens møder.

3.3. Nuanceret gengivelse af Epidemikommisionens overvejelser

Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM) støtter, at Epidemikommisionens indstillinger og rådgivning skal indeholde en nuanceret gengivelse af de overvejelser, der ligger bag men anfører, at der er behov for yderligere åbenhed.

DSAM foreslår, at alle møder og drøftelser i Epidemikommisionen, via fyldestgørende referater, løbende gøres tilgængelige på hjemmesiden.

Sundhedsministeriet bemærker, at man med ændringer af bekendtgørelse om forretningsorden for Epidemikommisionen i forhold til at afgive mere nuancerede overvejelser i indstillingerne ønsker at sikre mere åbenhed om kommissionens drøftelser, dvs. de overvejelser kommissionen kan have i forbindelse med en konkret indstilling eller rådgivning.

Epidemikommisionen skal så vidt muligt yde rådgivning og afgive indstilling i enighed. Hvis enighed ikke kan opnås, skal uenigheden afspejles i kommissionens rådgivning eller indstilling. Hvis der eksempelvis er uenighed mellem sundhedsmyndighedernes repræsentanter og repræsentanterne, der varetager samfundsøkonomiske interesser om, hvorvidt der bør indføres restriktioner, skal en sådan uenighed afspejles i kommissionens indstilling herom. Dette understreges yderligere med ændringen som medfører, at Epidemikommisionens indstillinger og rådgivning skal indeholde en nuanceret gengivelse af de overvejelser, der ligger bag.

Vedkommende minister har efter gældende regler pligt til at offentliggøre Epidemikommisionens indstillinger om, hvorvidt der bør fastsættes regler i medfør af epidemiloven. Epidemikommisionens møder er imidlertid ikke offentlige, idet der kan blive drøftet forhold af fortrolig karakter.

De faste medlemmer af Epidemikommisionen og deres stedfortrædere er omfattet af både straffelovens og forvaltningslovens regler om tavshedspligt, og

tilsvarende gælder for de medarbejdere i Sundhedsministeriet, som yder sekretariatsbistand til Epidemikommisionen. Herudover kan personer, der inviteres til at deltage i et møde i Epidemikommisionen, og som ikke vurderes at være underlagt tavshedspligt i forhold til deres ansættelsesforhold, få et såkaldt tavshedspålæg med hensyn til fortrolige oplysninger, som de kan få kendskab til i forbindelse med et møde.

Det er efter Sundhedsministeriets opfattelse afgørende at sikre, at Epidemikommisionen også kan drøfte forhold af fortrolig karakter uden at offentligheden får kendskab til disse. Med ændringen vedrørende en nuanceret gengivelse af de overvejelser, der ligger bag Epidemikommisionens indstillinger og rådgivning, vil der blive skabt større åbenhed omkring det bagvedliggende arbejde og samtidig opretholde et fortroligt arbejdsrum for kommissionen.